

THÔNG BÁO

Mặt trận tham gia xây dựng chính quyền năm 2023 (Tài liệu phục vụ kỳ họp thứ 21, HĐND tỉnh khóa VIII)

Năm 2023 - năm bản lề thúc đẩy thực hiện kế hoạch 5 năm 2021-2025; hoạt động đầu tư, sản xuất, kinh doanh và xuất khẩu trên phạm vi cả nước và của tỉnh triển khai thực hiện trong bối cảnh phức tạp của tình hình địa chính trị thế giới; những điều chỉnh chính sách để ổn định kinh tế vĩ mô và kiềm chế lạm phát; hậu quả nặng nề do đại dịch Covid-19, thiên tai, biến đổi khí hậu để lại. Bằng quyết tâm chính trị cao trong lãnh đạo của Ban chấp hành, Ban Thường vụ Tỉnh ủy; sự kịp thời trong ban hành các chính sách địa phương của HĐND tỉnh; quyết liệt, linh động và hiệu lực trong điều hành của UBND tỉnh; cùng sự nỗ lực của các cấp, các ngành, cộng đồng doanh nghiệp và nhân dân, nền kinh tế của tỉnh năm 2023 tiếp tục duy trì tăng trưởng, GRDP đạt 6,68%, GRDP bình quân đầu người tiệm cận 71 triệu đồng/người, các ngành kinh tế có bước phục hồi và duy trì tốc độ tăng khá, tỷ lệ hộ nghèo đa chiều giảm 1,2%, việc làm và đời sống người lao động ổn định, xây dựng NTM đạt nhiều kết quả tích cực, quốc phòng an ninh được tăng cường, ổn định tình hình an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội.

Các tầng lớp Nhân dân trong tỉnh thể hiện tin tưởng, đồng thuận và đánh giá cao sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, có trọng tâm, trọng điểm của cấp ủy; việc đổi mới hoạt động của HĐND, UBND tỉnh, kết quả tích cực đạt được trong công tác quản lý điều hành, giải quyết các vấn đề tồn đọng, điểm nghẽn về quy hoạch, đầu tư, GPMB, quản lý nhà nước về đất đai, môi trường, giải quyết đơn thư của công dân. Đồng thời, các chương trình trọng tâm và dự án động lực về sân bay, cảng biển, hệ thống giao thông kết nối, khu công nghiệp được tập trung chỉ đạo quyết liệt, khẩn trương, tạo được sự chuyển biến mới; việc triển khai các Chương trình mục tiêu quốc gia, công tác bảo đảm an sinh xã hội, chăm sóc người có công, người nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn được các cấp, các ngành tiếp tục dành nhiều sự quan tâm, là những yếu tố tích cực gia tăng lòng tin của Nhân dân vào sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng, sự điều hành của Chính quyền, công tác vận động xã hội của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp trong tỉnh.

Bên cạnh đó, các tầng lớp nhân dân vẫn còn những băn khoăn về tình hình chính trị, kinh tế thế giới diễn biến phức tạp, ảnh hưởng đến sản xuất và xuất khẩu trong nước, nhất là cuộc xung đột giữa Nga-Ukraina; xung đột tại dải Gaza giữa Israel và Hamas; việc sắp xếp các đơn vị hành chính sẽ làm ảnh hưởng đến công việc của nhiều CBCS, người lao động; vấn đề phát huy công năng và tác dụng các công trình phúc lợi, trụ sở cấp xã, trung tâm học tập và sinh hoạt cộng đồng thôn sau khi sát nhập; tình hình thiên tai, dịch bệnh, nhất là dịch sốt xuất

huyết đang ảnh hưởng; các hình thức lừa đảo trực tuyến, chiếm đoạt tài sản ngày càng tinh vi; vấn đề sách giáo khoa, các khoản thu đầu năm học mới; vấn đề hàng giả, hàng kém chất lượng, việc kiểm soát thị trường thực phẩm dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn; giá điện, giá nguyên vật liệu tăng cao, thị trường tiêu thụ bị thu hẹp; hoạt động sản xuất kinh doanh của nhiều doanh nghiệp trong tỉnh gặp khó khăn, phải cắt giảm lao động, thiếu việc làm... đã có những tác động, ảnh hưởng tới hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp cũng như đời sống sinh hoạt hàng ngày và tâm lý của người dân.

Thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương và Chương trình kỳ họp thứ 21, HĐND tỉnh khóa VIII, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Thông báo công tác Mặt trận tham gia xây dựng chính quyền năm 2023 và đề xuất một số kiến nghị như sau:

1. Góp phần vào kết quả chung tăng trưởng của tỉnh, với vai trò là trung tâm khối đại đoàn kết toàn dân, MTTQ Việt Nam và các tổ chức thành viên luôn bám sát nhiệm vụ chính trị của tỉnh, đã chủ động, kịp thời thực hiện tốt công tác tuyên truyền, vận động, đoàn kết, tập hợp các tầng lớp Nhân dân, các dân tộc, tôn giáo¹ tham gia chấp hành và thực hiện tốt chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, quy định của tỉnh². Nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của các tầng lớp Nhân dân qua nhiều kênh thông tin, kịp thời phản ánh với cấp ủy, chính quyền giải quyết, tạo sự đồng thuận cao trong Nhân dân³. Tập trung huy động nguồn lực để hỗ trợ các địa phương thực hiện các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh và các hoạt động an sinh xã hội⁴. Thực hiện hiệu quả dân chủ trực tiếp ở cơ sở nhằm phát huy vai trò, tiềm năng, sức sáng tạo của Nhân dân tham gia xây dựng NTM, tham gia xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền.

¹ Nhân các dịp Lễ, Tết, Lễ trọng của tôn giáo, BTT Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp đã phối hợp với các ngành chức năng tổ chức 492 cuộc thăm hỏi, tiếp xúc với 921 chức sắc, chức việc, tặng 532 suất quà. Phối hợp tổ chức thành công Hội nghị gặp mặt, biểu dương 100 đại biểu là chức sắc, chức việc tiêu biểu các tôn giáo tham gia thực hiện các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước giai đoạn 2020 - 2023.

² MTTQ và các tổ chức thành viên tổ chức 1.929 cuộc tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật với 298.821 lượt người tham gia. Hơn 1.000 bài viết của MTTQ các cấp; phát hành 04 số Bản tin công tác Mặt trận với số lượng 3.000 cuốn; phối hợp các cơ quan truyền thông xây dựng 36 phóng sự trên các chuyên mục "Đại đoàn kết", "Người Việt - Hàng Việt" trên sóng PT-TH tỉnh, hơn 2.515 tin, bài chuyên mục "Mặt trận và Cuộc sống" trên Báo Quảng Trị, Báo Đại đoàn kết về hoạt động của MTTQ các cấp trong tỉnh.

³ Phối hợp tổ chức 3 đợt TXCT địa biểu Quốc hội tại 27 điểm trước, sau kỳ họp thứ 5 và trước kỳ họp thứ 6 Quốc hội khóa XV, tổng hợp 49 ý kiến gửi Trung ương và 90 ý kiến gửi các ban, ngành địa phương. Phối hợp tổ chức 4 đợt TXCT với 113 điểm TXCT đại biểu HĐND cấp tỉnh, 170 điểm TXCT đại biểu HĐND cấp huyện và 1.331 điểm TXCT đại biểu HĐND cấp xã.

⁴ Triển khai thí điểm thực hiện lấy ý kiến sự hài lòng của người dân về kết quả xây dựng nông thôn mới bằng công nghệ số. Năm 2023, toàn tỉnh có 69/101 xã được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới; trong đó có 09 xã được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao.

Có 801/801 khu dân cư tổ chức "Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc". Nhân dịp này, các đồng chí lãnh đạo Trung ương, Thường trực Tỉnh ủy, HĐND, UBND, UBMTTQVN tỉnh đã dự và tặng hơn 5.200 suất quà, trị giá gần 2,8 tỷ đồng, tổ chức sửa chữa và xây dựng mới 130 nhà Đại đoàn kết và hỗ trợ 135 mô hình sinh kế trị giá hơn 01 tỷ đồng. BTT Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh đã tổ chức thành công Hội nghị tổng kết 20 năm Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc giai đoạn 2003-2023.

Công tác vận động cứu trợ do thiên tai, rủi ro được Mặt trận các cấp chủ động phối hợp triển khai kịp thời, đã giải ngân số tiền 5,81 tỷ đồng. Vận động và hỗ trợ xây dựng mới 495 nhà Đại đoàn kết cho hộ nghèo, trị giá 27,711 tỷ đồng; hỗ trợ sửa chữa 88 nhà trị giá 1,508 tỷ đồng; hỗ trợ phát triển sản xuất cho 106 hộ gia đình, trị giá 776,92 triệu đồng; hỗ trợ cho 999 em học sinh nghèo, trị giá 480,1 triệu đồng; hỗ trợ khám chữa bệnh cho 185 người, trị giá 179,6 triệu đồng, hỗ trợ khó khăn với 10.326 suất quà trị giá 5,597 tỷ đồng, hỗ trợ tai nạn lao động, nhà cháy, tai nạn đột xuất và các hỗ trợ cần thiết khác với tổng trị giá 6,684 tỷ đồng.

Tổ chức các hội nghị tham vấn ý kiến cộng đồng dân cư để trực tiếp công khai về chủ trương đầu tư các dự án, đồng thời tuyên truyền, vận động Nhân dân trong tinh đồng thuận với các chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước⁵.

Thực hiện công tác Mặt trận tham gia xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền, năm 2023, MTTQ Việt Nam các cấp đã chủ trì phối hợp với các đoàn thể chính trị - xã hội, các cơ quan có liên quan triển khai các hoạt động giám sát trên nhiều lĩnh vực mà cử tri và Nhân dân quan tâm, trọng tâm là: Giám sát việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống, trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên; việc thực hiện chính sách pháp luật về bồi thường, hỗ trợ tái định cư một số dự án trọng điểm; thực hiện các chính sách an sinh xã hội, xóa đói, giảm nghèo; cải cách hành chính; giám sát thực hiện chính sách về thanh thiếu niên, người lao động, phụ nữ, nông dân; việc thực hiện chính sách BHXH, BHYT, BHTN⁶...; giám sát việc thực hiện Nghị quyết số 21/2022/NQ-HĐND ngày 31/5/2022 của HĐND tỉnh⁷. Phối hợp, tham gia các Đoàn giám sát của Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh⁸, TT HĐND, các ban HĐND⁹ và các cơ quan khối nội chính¹⁰. Chủ trì tổ chức góp ý Luật Đất đai (sửa đổi); dự thảo Quy hoạch tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2021-2025, tầm nhìn đến năm 2050. Góp ý vào 13 dự thảo Luật¹¹ quan trọng và nhiều Nghị quyết chuẩn bị trình tại kỳ họp Hội đồng nhân dân tỉnh lần này.

2. Thông qua việc nắm tình hình Nhân dân, tiếp xúc cử tri của đại biểu HĐND tỉnh và hoạt động giám sát, tại kỳ họp thứ 21 HĐND tỉnh, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh kiến nghị Hội đồng nhân dân, UBND tỉnh tiếp tục quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo giải quyết một số nội dung cụ thể sau:

2.1. Thực hiện Nghị quyết số 96/2023/QH15, ngày 23/6/2023 của Quốc hội khóa XV về việc lấy phiếu tín nhiệm, bỏ phiếu tín nhiệm đối với người giữ chức

⁵ Phối hợp, triển khai lấy ý kiến cộng đồng dân cư đối với Dự án đường tránh phía Đông, thành phố Đông Hà tại Phường Đông Lễ, phường Đông Lương, thành phố Đông Hà; xã Phong Bình, TT Gio Linh huyện Gio Linh, qua tổ chức hội nghị lấy ý kiến đã có 24 ý kiến đến các cơ quan, ban ngành có liên quan. Ủy ban MTTQ Việt Nam ở cơ sở đã phối hợp với chính quyền thực hiện tốt các nội dung công khai, minh bạch các chương trình, đề án, dự án về phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

⁶ Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp trong tỉnh đã thành lập 154 đoàn giám sát, kiểm tra (tỉnh: 07; cấp huyện 84; cấp xã 63). Đoàn TNCS HCM: 14 đoàn giám sát, 01 Hội nghị đối thoại cấp tỉnh và 07 HN đối thoại cấp huyện. Hội CCB tổ chức 03 cuộc và cấp huyện 16 cuộc giám sát. Hội LHPN: cấp tỉnh tổ chức 03 cuộc giám sát và Hỗ trợ xã thực hiện 8 cuộc giám sát về đánh giá tác động giới trong lĩnh vực khai thác khoáng sản, 09/09 huyện Hội tổ chức giám sát. LĐLĐ: cấp tỉnh tổ chức 03 cuộc tại 03 đơn vị và cấp huyện 08 cuộc giám sát tại 15 đơn vị. Hội Nông dân: cấp tỉnh tổ chức 02 cuộc và cấp huyện 25 cuộc giám sát.

⁷ Nghị quyết số 21/2022/NQ-HĐND ngày 31/5/2022 của HĐND tỉnh Quảng Trị “về ban hành Quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách Trung ương, vốn đối ứng ngân sách địa phương và cơ chế hỗ trợ thực hiện CTMTQG gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Quảng Trị”

⁸ Giám sát việc thực hiện chính sách, pháp luật về Chương trình phát triển năng lượng giai đoạn 2021-2026; giám sát việc thực hiện Nghị quyết số 88/2014/QH13 và Nghị quyết số 51/2017/QH14 của Quốc hội về đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông ...

⁹ Ban Pháp chế, Ban KTNS, ban VHXXH

¹⁰ Tham gia với Sở Tư pháp kiểm tra công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật và công tác hòa giải ở cơ sở, chuẩn tiếp cận pháp luật tại 15 đơn vị; Phối hợp tham gia kiểm sát trực tiếp hoạt động thi hành án dân sự và kiểm tra việc tuân thủ pháp luật trong công tác tạm giữ, tạm giam tại 04 đơn vị.

¹¹ 11 Dự thảo Luật và 01 dự thảo văn bản dưới luật (Dự thảo Luật đất đai (sửa đổi); Luật giá (sửa đổi); Dự thảo Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng (sửa đổi); Luật HTX (sửa đổi); Luật Nhà ở (sửa đổi); Luật Căn cước; Luật Luật Địa chất và Khoáng sản; Luật Công nghiệp quốc phòng, an ninh và động viên công nghiệp; Luật Phòng không nhân dân; Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi); Dự thảo Luật Tổ chức Tòa án Nhân dân (sửa đổi); Dự thảo Nghị định quy định chi tiết một số điều của Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở), 05 Thông tư và 104 dự thảo văn bản, các chương trình, đề án và các văn bản khác của cấp ủy, chính quyền cùng cấp

vụ do Quốc hội, HĐND bầu hoặc phê chuẩn và Kế hoạch số 185/KH-HĐND, ngày 12/7/2023 của Hội đồng Nhân dân tỉnh Quảng Trị về lấy phiếu tín nhiệm, bỏ phiếu tín nhiệm đối với người giữ chức vụ do HĐND tỉnh khóa VIII nhiệm kỳ 2021-2026 bầu, thông qua các hoạt động tiếp xúc cử tri và điều tra dư luận xã hội, cử tri đánh giá Thường trực HĐND, các ban HĐND tỉnh, các vị ủy viên UBND tỉnh, Đại biểu HĐND tỉnh đã phát huy tinh thần trách nhiệm trước cử tri. HĐND tỉnh chú trọng sự đổi mới và nâng cao chất lượng kỳ họp, ban hành kịp thời nhiều Nghị quyết sát đúng với tình hình địa phương; vai trò giám sát của HĐND được đề cao, việc chất vấn và trả lời chất vấn trong kỳ họp được quan tâm và có chất lượng. Công tác điều hành, quản lý của chính quyền trên các lĩnh vực quyết liệt và hiệu quả hơn. Đội ngũ cán bộ đảm nhiệm các vị trí trong hệ thống chính quyền thể hiện tốt trách nhiệm, thái độ phục vụ nhân dân.

Tuy nhiên, cử tri và Nhân dân ở nhiều địa phương còn băn khoăn một số vấn đề còn tồn tại liên quan đến lĩnh vực nông nghiệp, công nghiệp, dịch vụ tài nguyên môi trường, giao thông, nhất là: (i) Việc quan tâm đầu tư về chất lượng giống cây trồng, vật nuôi, hạ tầng kỹ thuật phục vụ sản xuất, chế biến nông sản, nâng cao giá trị sản phẩm chưa đáp ứng yêu cầu; (ii) Công nghiệp của tỉnh nhà còn nhỏ lẻ, chưa thu hút được các doanh nghiệp lớn dẫn đến việc giải quyết việc làm, nguồn thu ngân sách đạt thấp; (iii) Thế mạnh du lịch biển, du lịch cộng đồng chậm được phát huy; (iv) Việc quản lý nhà nước về tài nguyên và môi trường có lúc có nơi còn thiếu chặt chẽ, một số cơ sở sản xuất còn gây ô nhiễm môi trường nhưng chậm được phát hiện, xử lý dứt điểm; (v) Việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, triển khai chủ trương giao một phần diện tích đất đai của lâm trường cho nhân dân còn nhiều tồn đọng; (vi) Nhiều tuyến giao thông quan trọng bị xuống cấp chậm được đầu tư, nâng cấp sửa chữa, ảnh hưởng chất lượng xây dựng nông thôn mới nâng cao ở các địa phương; (vii) Vấn đề giải ngân vốn đầu tư công đạt tỷ lệ chưa cao, việc đầu tư các dự án có lúc còn kéo dài, gây thiệt hại, lãng phí; (viii) Vấn đề đền bù, giải phóng mặt bằng các dự án trọng điểm còn chậm do việc áp giá đền bù và việc xây dựng các khu tái định cư còn nhiều bất cập; (ix) Các dự án khởi công nhân dịp 30 năm tái lập tỉnh tiến độ triển khai chậm; (x) Vấn đề cải cách thủ tục hành chính tuy đã có chuyển biến tích cực nhưng người dân vẫn chưa hài lòng về giải quyết các thủ tục hành chính, nhất là lĩnh vực đất đai; (xi) Công tác quản lý về vệ sinh an toàn thực phẩm; chất lượng khám, chữa bệnh, thuốc bảo hiểm y tế, trang thiết bị y tế tại các cơ sở công lập chưa thực sự hài lòng với người dân; (xii) Việc sắp xếp tổ chức bộ máy, mô hình các Trung tâm Giáo dục thường xuyên theo chương trình giáo dục mới hiện nay còn nhiều bất cập...

Những vấn đề nói trên diễn ra ở nhiều địa phương trong thời gian khá dài, cử tri nhiều lần có ý kiến và đơn thư. Vì vậy, rất cần HĐND, chính quyền các cấp sớm ban hành nhiều chủ trương, giải pháp khắc phục.

2.2. Thực hiện Nghị quyết 70/NQ-HĐND, ngày 18/10/2022 của HĐND tỉnh thông qua “*Đề án huy động nguồn lực hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2022 - 2026*”, với mục tiêu phấn đấu đến cuối nhiệm kỳ toàn tỉnh cơ bản không còn hộ gia đình nghèo ở nhà tạm bợ, xuống cấp.

Năm 2023, Ban Chỉ đạo 197 cấp tỉnh đã ban hành Kế hoạch¹² và tích cực triển khai thực hiện Đề án. Tính đến 30/11/2023, Ban vận động Quỹ “*Vì người nghèo*” các cấp trong tỉnh huy động được 47,838 tỷ đồng¹³, đã hỗ trợ xây dựng mới 502 nhà Đại đoàn kết cho hộ nghèo; nguồn NS các chương trình MTQG đã hỗ trợ xây dựng 200 nhà, trị giá 14 tỷ đồng. Tổng cộng năm 2023 đã xây dựng được 702/799 theo kết hoạch vận động năm 2023. Theo phân kỳ nguồn vốn thực hiện hàng năm, ngân sách tỉnh trung bình chi cho Đề án là 6,228 tỷ/năm. Đến nay, nguồn vốn xã hội hóa thực hiện Đề án cơ bản đảm bảo nhưng nguồn đối ứng của ngân sách chưa được cấp nên ảnh hưởng đến tiến độ làm nhà của người dân.

Đề nghị Hội đồng nhân dân tỉnh xem xét, sớm bố trí nguồn ngân sách tỉnh hàng năm thực hiện Đề án để công tác hỗ trợ xây dựng mới nhà ở cho hộ nghèo đạt mục tiêu, tiến độ đã đề ra; nhất là sớm bố trí nguồn năm 2023 để thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy hỗ trợ huyện Lĩnh Linh về đích NTM trước tháng 8/2024 nhân kỷ niệm 70 năm ngày giải phóng Vĩnh Linh và tiến độ hỗ trợ nhà ở hộ nghèo các huyện Đakrông, Hướng Hóa.

2.3. Thực hiện Nghị quyết số 41/2029/NQ-HĐND ngày 06/12/2019 của HĐND tỉnh về việc Quy định mức chi hỗ trợ đối với Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp xã và Ban công tác Mặt trận ở khu dân cư thực hiện Cuộc vận động “*Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh*”, đến tháng 11/2023, có 756/801 KDC đã được cấp kinh phí hoạt động; còn 45/801 KDC chưa được cấp kinh phí hoạt động theo Nghị quyết số 41/2019/NQ-HĐND. Có địa phương không cấp đủ kinh phí cho các khu dân cư mà giữ lại một phần kinh phí để lồng ghép thực hiện cho công tác tuyên truyền của cấp xã.

Nhằm thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 41/2019/NQ-HĐND của HĐND tỉnh, tạo điều kiện cho các Ban Công tác Mặt trận ở khu dân cư có kinh phí để tổ chức thực hiện Cuộc vận động, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh đề nghị HĐND tỉnh chỉ đạo: Hỗ trợ đủ kinh phí hỗ trợ hoạt động cho khu dân cư và không thực hiện trừ tiết kiệm chi 10% chi hoạt động do khu dân cư không phải là đơn vị hành chính (*Một số địa phương thực hiện tiết kiệm chi 10% trong số kinh phí phân bổ cho hoạt động của khu dân cư*)¹⁴.

2.4. Thực hiện chủ trương của Ban Thường vụ Tỉnh ủy¹⁵ và chương trình phối hợp, thống nhất hành động của Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh năm 2023, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh đã chủ trì tổ chức 07 cuộc giám sát¹⁶. Qua hoạt động giám sát việc thực hiện chính sách pháp luật về bồi thường,

¹² Kế hoạch số 126/KH-BCĐ ngày 29/5/2023 của Ban Chỉ đạo Đề án 197

¹³ Trong đó, dư đầu kỳ của 3 cấp: 19,5 tỷ đồng, Quỹ “*Vì người nghèo*” các cấp vận động được 28,218 tỷ đồng (cấp tỉnh: 15.032 triệu đồng, cấp huyện: 5.934 triệu đồng, cấp xã: 7.252 triệu đồng).

¹⁴ Hiện nay một số xã đang thực hiện việc sát nhập, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh đòi hỏi nguồn kinh phí lớn ở Khu dân cư lớn.

¹⁵ Thông báo số 413-TB/TU ngày 03/02/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về nội dung giám sát, phân biện xã hội năm 2023 của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và đoàn thể chính trị - xã hội cấp tỉnh.

¹⁶ 03 cuộc giám sát việc thực hiện chính sách pháp luật về bồi thường, hỗ trợ tái định cư của một số dự án trọng điểm của tỉnh, quốc gia tại 03 đơn vị cấp tỉnh và 03 đơn vị cấp huyện. 02 cuộc lồng ghép 03 nội dung: Việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của người đứng đầu, cán bộ chủ chốt và cán bộ, đảng viên; công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo; phòng chống tham nhũng, lĩnh vực bức xúc, dư luận quan tâm của người đứng đầu tại các cơ quan, đơn vị, địa phương tại 02 đơn vị: Ban Quản lý Khu Kinh tế tỉnh và Người đứng đầu Huyện ủy Hải Lăng. 02

hỗ trợ tái định cư Dự án đường cao tốc Bắc - Nam, đoạn Vạn Ninh - Cam Lộ; Dự án nâng cấp, mở rộng Quốc lộ 9 đoạn từ cảng Cửa Việt đến Quốc lộ 1A, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh đã có văn bản đánh giá những thuận lợi, khó khăn¹⁷ và kiến nghị UBND tỉnh một số nội dung sau:

- Xem xét, thống nhất chủ trương giá đất giao đất tái định cư, giá giao đất có thu tiền sử dụng đất, giá đất bồi thường bằng đất tại các khu tái định cư đối với các trường hợp đủ điều kiện bằng đơn giá quy định tại Quyết định số 49/2019/QĐ-UBND ngày 20/12/2019 của UBND tỉnh Quảng Trị nhân (x) với hệ số điều chỉnh giá đất được Quy định tại Quyết định số 760/QĐ-UBND ngày 19/4/2023 của UBND tỉnh.

- Nghiên cứu, rà soát, sớm có sự điều chỉnh, bổ sung các quy định tại Quyết định số 2772/QĐ-UBND ngày 28/10/2022 và Quyết định 26/2021/QĐ-UBND ngày 27/10/2021 của UBND tỉnh phù hợp với điều kiện và thực tế hiện nay.

- Chỉ đạo các sở ngành liên quan và chủ đầu tư nâng cao trách nhiệm phối hợp, hỗ trợ địa phương trong tổ chức triển khai thực hiện dự án, trong tham gia các buổi đối thoại, họp dân; cung cấp đầy đủ các thông tin, hồ sơ cũng như bố trí thành phần có sự tham gia của MTTQ Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội tại các phiên họp, hội nghị có liên quan đến dự án để tăng cường nắm thông tin phục vụ cho công tác tuyên truyền, vận động, đối thoại với người dân khi triển khai các chương trình trọng điểm của quốc gia, của tỉnh.

- Đẩy nhanh tiến độ bố trí tái định cư cho người dân, có chính sách ưu tiên, khuyến khích, khen thưởng những hộ tự nguyện di dời, bàn giao mặt bằng cho Dự án thi công đúng thời hạn để động viên nhân dân.

2.5. Đường tránh phía Đông đoạn qua thành phố Thành phố Đông Hà là công trình nhận được sự quan tâm lớn của người dân và dư luận. Vừa qua, Ban TT Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh tiến hành kiểm tra tình hình triển khai thực hiện Dự án, đánh giá cao sự nỗ lực, tích cực, cố gắng vượt khó của UBND thành phố Đông Hà, Sở GTVT và các ngành liên quan trong triển khai thực hiện Dự án. Tuy nhiên, hiện nay dự án chưa được tỉnh bố trí ngân sách đối ứng để thực hiện GPMB, dự báo nếu kinh phí GPMB chậm, sẽ kéo dài tiến độ GPMB đến quý II/2024; nhân dân sẽ tiếp tục triển khai sản xuất vụ Đông - Xuân trên các vùng đất nông nghiệp chuẩn bị GPMB, dẫn đến phát sinh thêm nhiều thủ tục, chi phí đền bù.

cuộc Giám sát việc thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển KTXH vùng đồng bào dân tộc thiểu số tại 02 huyện Hướng Hóa và Đakrông.

¹⁷ Cấp ủy, chính quyền, các ngành và hệ thống chính trị từ tỉnh đến cơ sở, khu dân cư đã chủ động quan tâm, chỉ đạo, vào cuộc quyết liệt, cơ bản tạo được sự đồng thuận trong Nhân dân. Công tác thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư đã được thực hiện cơ bản bảo đảm tính công khai, dân chủ, đúng pháp luật. Việc xác định đối tượng, việc lập, trình thẩm định phương án bồi thường, tổ chức lấy ý kiến và niêm yết công khai phương án bồi thường được thực hiện đúng quy trình, nghiêm túc. Công tác tuyên truyền, tổ chức họp dân, đối thoại để giải quyết các vấn đề liên quan được quan tâm tổ chức thực hiện tích cực, đại bộ phận người dân đồng tình, ủng hộ chủ trương thực hiện dự án. Công tác phối hợp giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo kiến nghị phản ánh của người dân được tiếp nhận, giải quyết, xử lý kịp thời. Tuy nhiên, công tác quản lý nhà nước về đất đai ở một số địa phương qua các thời kỳ bộc lộ một số hạn chế, việc xác nhận nguồn gốc sử dụng đất nhiều trường hợp còn phức tạp, một số hộ dân trong vùng dự án chưa đồng thuận với đơn giá bồi thường, hỗ trợ về đất và tài sản trên đất theo Quyết định số 2772/QĐ-UBND ngày 28/10/2022 và Quyết định 26/2021/QĐ-UBND ngày 27/10/2021 của UBND tỉnh. Vấn đề tạm cư, vấn đề làm nhà ở trái phép trên đất nông nghiệp, nhiều hộ dân ở ổn định lâu năm nhưng chưa được cấp Giấy CNQSDĐ, kiến nghị điều chỉnh thiết kế kỹ thuật các công trình, dự án... vẫn còn vướng mắc.

Đề nghị HĐND, UBND tỉnh sớm có phương án bố trí nguồn vốn để triển khai hỗ trợ đền bù GPMB trong năm 2023.

2.6. Thông qua hoạt động giám sát chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2023¹⁸, cụ thể là giám sát Dự án 1: Về việc giải quyết tình trạng thiếu đất ở, nhà ở, đất sản xuất, nước sinh hoạt và Dự án 2: Về việc quy hoạch sắp xếp, bố trí ổn định dân cư những nơi cần thiết¹⁹, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh nhận thấy: Việc triển khai thực hiện Dự án 1, Dự án 2 nói riêng và Chương trình MTQG phát triển KTXH vùng đồng bào dân tộc thiểu số nói chung được HĐND, UBND ban hành Nghị quyết²⁰ và Kế hoạch triển khai, bố trí nguồn vốn thực hiện; góp phần giải quyết các vấn đề khó khăn cấp bách của người dân vùng đồng bào DTTS&MN về đất ở, đất sản xuất, nước sinh hoạt và sắp xếp, bố trí ổn định dân cư những nơi cần thiết, tạo điều kiện thực hiện tốt nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh.

Tuy nhiên, việc phân bổ nguồn lực để thực hiện, văn bản hướng dẫn còn chậm²¹, nhiều văn bản vừa ban hành đã sửa đổi, bổ sung²²; việc triển khai Chương trình MTQG ở thực tiễn còn nhiều vướng mắc về quỹ đất²³, hiện trạng sử dụng đất và cơ sở dữ liệu đất đai không thống nhất; mức hỗ trợ xây nhà trực tiếp thấp²⁴; việc lựa chọn đối tượng bố trí ổn định dân cư chưa đảm bảo số lượng, chưa sát đối tượng; giải ngân nguồn vốn của các Dự án không đồng đều.

Từ những khó khăn trên, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh kiến nghị: Trên cơ sở rà soát của UBND cấp huyện, đề nghị UBND tỉnh điều chỉnh nguồn vốn đầu tư các Dự án 1, 2 sang các Dự án 4, 5 thuộc Chương trình để ưu tiên triển khai thực hiện các công trình cấp thiết và thực hiện nâng cấp, sửa chữa cơ sở hạ tầng tại các xã có thực hiện di dân, tái định cư.

¹⁸ Kế hoạch 154 /KH - MTTQ - BTT ngày 13/9/2023 của BTT Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh, giám sát tại Huyện Hướng Hóa Đakrông và các Sở, ngành: Ban Dân tộc tỉnh, Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn, Sở Tài nguyên và Môi trường

¹⁹ Các nội dung Quy định tại Quyết định 1709/QĐ-UBND, ngày 30/6/2022 về việc Ban hành kế hoạch của UBND tỉnh thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2021-2025.

²⁰ Nghị quyết số 22/2022/NQ-HĐND tỉnh ngày 31/5/2022 của Hội đồng Nhân dân tỉnh Quy định về định mức nguyên tắc tiêu chí phân bổ nguồn vốn ngân sách nhà nước trung hạn và hàng năm thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030

²¹ Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi được ban hành từ năm 2021, đến giữa năm 2022 mới có Nghị quyết phân bổ nguồn lực.

²² Nghị định số 27/2022/NĐ-CP ngày 19/4/2022 của Chính phủ Quy định cơ chế quản lý, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia sau khi ban hành đã được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định 38/2023/NĐ-CP ngày 24/6/2023; Thông tư 02/2022/TT-UBND ngày 30/6/2022 của Ủy Ban Dân tộc hướng dẫn thực hiện một số dự án thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025, sau khi ban hành đã được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư 02/2023/TT-UBND ngày 21/08/2023. Thông tư 15/2022/TT-BTC ngày 14/3/2022 của Bộ Tài chính Quy định quản lý và sử dụng kinh phí sự nghiệp thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025, sau đó được thay thế bởi Thông tư 55/2023/TT-BTC ngày 15/8/2023.

²³ Quỹ đất trống để tạo mặt bằng đất ở, khai hoang, phục hóa đất sản xuất, đất ở trên địa bàn các xã, thị trấn không có.

²⁴ Việc xây dựng nhà ở của Chương trình DTTS&MN thấp hơn so với một số Chương trình khác cùng triển khai trên một địa bàn.

2.7. Năm 2023, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh tham gia nhiều dự thảo Nghị quyết của HĐND tỉnh, trong đó có Nghị quyết sửa đổi, bổ sung thay thế Nghị quyết số 18/2020/NQ-HĐND²⁵. Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh đánh giá cao việc các sở, ngành kịp thời tham mưu HĐND ban hành Nghị quyết thay thế Nghị quyết số 18/2020/NQ-HĐND, góp phần động viên, khích lệ đội ngũ cán bộ cấp cơ sở tích cực, gắn bó với công việc.

Theo đề xuất của nhiều cơ sở, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh đề nghị HĐND tỉnh tiếp tục quan tâm, xem xét nâng mức khoán kinh phí hoạt động đối với các tổ chức chính trị - xã hội ở cấp xã theo khối lượng và tính chất công việc²⁶; tăng mức hỗ trợ kinh phí hoạt động cho thôn đặc biệt khó khăn, các thôn sáp nhập có quy mô dân số và diện tích lớn; điều chỉnh mức chênh lệch giữa các chức danh ở thôn²⁷ ...

2.8. Trong nửa nhiệm kỳ qua, Ủy ban MTTQ các cấp phối hợp tổ chức các cuộc tiếp xúc cử tri của Đại biểu Quốc hội, đại biểu HĐND đảm bảo quy trình quy định. Trong đó, Thường trực HĐND, các tổ đại biểu HĐND tỉnh đã phối hợp với Ủy ban MTTQ các cấp tổ chức tiếp xúc cử tri đại biểu HĐND tỉnh tại 180 điểm, tổng hợp 419 ý kiến, kiến nghị của cử tri. Các ý kiến, kiến nghị của cử tri tại các kỳ họp đều được UBND và các sở ngành liên quan tiếp thu giải trình tại các kỳ họp, tham gia thảo luận tại các tổ (391/419 ý kiến, kiến nghị, đạt 93,3%²⁸).

Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh đã kiến nghị 38 ý kiến trước 6 kỳ họp HĐND tỉnh²⁹, kiến nghị của MTTQ đề cập đến các vấn đề nổi cộm, thực tiễn đặt ra ở các địa phương, cơ sở trên diện rộng. Đến nay, nhiều ý kiến đã được HĐND, UBND giải quyết hoặc ban hành chính sách như: Kiến nghị về công tác giáo dục pháp luật, hòa giải cơ sở; kiến nghị liên quan đến sửa đổi Nghị quyết 18/2020/NQ-HĐND; kiến nghị về hoạt động tăng cường đối thoại với doanh nghiệp; về công tác Tiếp công dân; ban hành chính sách về nâng cao chỉ số hành chính công cấp tỉnh; khảo sát, đánh giá tác động của các dự án điện gió đến môi trường và phát triển kinh tế xã hội tỉnh; kinh phí hoạt động của các Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng...

Tuy nhiên, còn nhiều ý kiến góp ý xây dựng chính quyền và các nội dung cụ thể khác chậm hoặc chưa được HĐND, UBND chỉ đạo giải quyết và trả lời.

²⁵ Nghị quyết của HĐND tỉnh quy định số lượng, chức danh, mức phụ cấp và phụ cấp kiêm nhiệm đối với những người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở thôn, tổ dân phố; khoán kinh phí hoạt động đối với các tổ chức chính trị - xã hội ở cấp xã; hỗ trợ kinh phí hoạt động đối với các tổ chức chính trị - xã hội ở thôn, tổ dân phố; quy định mức bồi dưỡng đối với người trực tiếp tham gia công việc của thôn, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh Quảng Trị

²⁶ Nâng mức khoán kinh phí hoạt động đối với các tổ chức chính trị - xã hội ở cấp xã từ 15.000.000 đồng/tổ chức/năm lên 18-20.000.000 đồng/tổ chức/năm; Nâng mức khoán kinh phí hoạt động đối với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp xã cao hơn từ 10% đến 20% so với mức khoán chung của các tổ chức chính trị - xã hội ở cấp xã. Bổ sung Hội Người cao tuổi cấp xã và quy định mức khoán kinh phí hoạt động tối thiểu cho Hội Người cao tuổi cấp xã là 3.000.000 đồng/năm.

Tăng mức hỗ trợ kinh phí hoạt động cho thôn đặc biệt khó khăn là: 3.500.000 đồng/tổ chức/năm; thôn, tổ dân phố còn lại là: 2.500.000 đồng/tổ chức/năm

²⁷ Điều chỉnh mức chênh lệch phụ cấp giữa Bí thư, trưởng thôn, Trưởng ban CTMT và các chi hội khác của thôn: Hiện nay, phụ cấp của Bí thư chi bộ 2.160.000; Trưởng thôn 2.160.000; Trưởng ban CTMT thôn 1.800.000; các chi hội còn lại là 480.000đ.

²⁸ Theo báo cáo 375/BC-HĐND ngày 24/11/2023 của HĐND tỉnh

²⁹ Kỳ họp thứ 3: 5 YKKN; Kỳ họp thứ 6: 8 YKKN; Kỳ họp thứ 10: 8 YKKN; Kỳ họp thứ 14: 11 YKKN; Kỳ họp thứ 18: 6 YKKN

Đề nghị Thường trực HĐND bổ sung nội dung thảo luận, chất vấn các vấn đề Mặt trận tham gia xây dựng chính quyền định kỳ vào kỳ họp HĐND 6 tháng và cuối năm để có cơ sở chỉ đạo cơ quan, đơn vị có liên quan tham mưu, đề xuất biện pháp giải quyết theo các quy định của Luật tổ chức chính quyền địa phương, Luật dân thực hiện chủ ở cơ sở, Quyết định 907-QĐ/TU, ngày 29/3/2018 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Quy định “Trách nhiệm của cấp uỷ, chính quyền các cấp tiếp thu, giải quyết các kiến nghị của MTTQ, các đoàn thể chính trị - xã hội và Nhân dân sau giám sát, phản biện xã hội; tham gia xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền và các quy định hiện hành.

Trên đây là Thông báo Mặt trận tham gia xây dựng chính quyền năm 2023 trước kỳ họp thứ 21 HĐND tỉnh của Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh./.

Nơi nhận:

- TT HĐND, UBND;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- BTT UBMTTQVN tỉnh;
- MTTQ các huyện, TX TP;
- Lưu DCPL, VT.

TM. BAN THƯỜNG TRỰC
CHỦ TỊCH

Đào Mạnh Hùng

